

Federalizm fiskalny w teorii i praktyce.

redakcja naukowa Krystyna Piotrowska-Marczak

Rozważania autorów koncentrują się wokół wzajemnych implikacji federalizmu fiskalnego i procesów decentralizacji finansów publicznych. Uwypuklili oni najistotniejsze aspekty badawcze w problematyce fiskalizmu federalnego, zaliczając do nich zagadnienia: decentralizacji kompetencji i zadań publicznych (warunki polityczno-formalne istnienia federalizmu fiskalnego), zasilania finansowego poszczególnych szczebli systemu finansów publicznych oraz zarządzanie deficytem budżetowym i długiem publicznym w systemie federalizmu fiskalnego.

Silną stroną książki jest także wyczerpujący opis federalizmu fiskalnego w USA, Francji, Hiszpanii. Przedstawiono bowiem światowe mocarstwo o strukturze federalnej z jego najnowszymi rozwiązaniami w zakresie federalizmu, a doświadczenia kolejnych państw, Hiszpanii i Francji, z pewnością mogą być wykorzystane w pracach nad rozwojem systemu finansów publicznych w Polsce.

Spis treści:

Wstęp

Rozdział 1. Podstawy teoretyczne i koncepcje federalizmu fiskalnego

- 1.1. Federalizm fiskalny – ewolucja pojęcia
- 1.2. Pojęcie federalizmu fiskalnego w literaturze
- 1.3. Różne drogi do federalizmu fiskalnego
- 1.4. Redystrybucja dochodów publicznych i jej skutki dla wykorzystania koncepcji federalizmu fiskalnego w praktyce
- 1.5. Federalizm fiskalny jako droga do ograniczania i kontroli zadłużania sektora publicznego

Rozdział 2. Dyskusyjne problemy wykorzystania narzędzi finansowych w koncepcjach federalizmu fiskalnego

- 2.1. Kontrowersje wokół kategorii dochodów własnych lokalnych podmiotów publicznoprawnych
- 2.2. Skutki przekazania władztwa podatkowego podmiotom lokalnym
- 2.3. Subwencje i dotacje w teorii federalizmu fiskalnego

Rozdział 3. Federalizm fiskalny – przegląd międzynarodowy

- 3.1. Federalizm fiskalny w USA
  - 3.1.1. Charakterystyka i struktura samorządu terytorialnego
  - 3.1.2. Gospodarka finansowa samorządu terytorialnego
  - 3.1.3. Specyfika amerykańskiego federalizmu fiskalnego
- 3.2. Samorząd terytorialny we Francji
  - 3.2.1. Charakterystyka i struktura samorządu terytorialnego we Francji
  - 3.2.2. Gospodarka finansowa samorządu terytorialnego we Francji
  - 3.2.3. Specyfika francuskiego federalizmu fiskalnego
- 3.3. Charakterystyka samorządu terytorialnego w Hiszpanii
  - 3.3.1. Struktura samorządu terytorialnego
  - 3.3.2. Gospodarka finansowa
  - 3.3.3. Specyfika hiszpańskiego federalizmu

Rozdział 4. Federalizm fiskalny w Polsce

- 4.1. Etapy reformy samorządu terytorialnego w Polsce
  - 4.1.1. Reforma a samodzielność jednostek samorządu terytorialnego
  - 4.1.2. Podstawy prawne procesu reformowania finansów publicznych w Polsce
  - 4.1.3. Zmiany zakresu zadań jednostek samorządu terytorialnego oraz źródeł ich finansowania jako wyraz decentralizacji finansów publicznych
  - 4.1.4. Zmiany zadań i kompetencji poszczególnych szczebli administracji lokalnej
  - 4.1.5. Metody i formy realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego
  - 4.1.6. Zmiany źródeł zasilania jednostek samorządu terytorialnego

- 4.2. Wybrane problemy klasyfikacji źródeł finansowania samorządu terytorialnego w Polsce
- 4.3. Władztwo podatkowe w Polsce
  - 4.3.1. Władztwo podatkowe w podatkach stanowiących dochód budżetu centralnego
  - 4.3.2. Władztwo podatkowe w podatkach stanowiących dochód budżetów lokalnych
  - 4.3.3. Władztwo podatkowe w podatkach stanowiących dochód budżetu centralnego i lokalnego
- 4.4. Udziały w podatkach państwowych jako instrument podziału środków publicznych w Polsce
- 4.5. Subwencje i dotacje jako źródło dochodów jednostek samorządowych w Polsce
  - 4.5.1. System dotacji i subwencji w Polsce w latach 1999-2003
  - 4.5.2. System zasilania jednostek samorządu terytorialnego z budżetu państwa w Polsce od 2004 roku
- 4.6. Zadłużanie się władz samorządowych w Polsce
- 4.7. Decentralizacja jako forma przejawiania się federalizmu fiskalnego w Polsce
  - 4.7.1. Kierunki zmian samodzielności jednostek samorządu terytorialnego jako przejaw federalizmu fiskalnego w Polsce
  - 4.7.2. Zakres samodzielności samorządu terytorialnego od 1999 roku

Bibliografia